

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Προς το Προεδρείο της Βουλής των Ελλήνων

ΑΝΑΦΟΡΑ

Για τον κ. Υπουργό: Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

**Θέμα: Αναιτιολόγητες αυξήσεις ασφαλιστικών εισφορών των Διπλωματούχων
Μηχανικών στο ΕΤΑΑ**

Ο βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ Β' Αθηνών Δημήτρης Παπαδημούλης κατέθεσε ως αναφορά την καταγγελία του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος, με την οποία καταγγέλλουν στο Υπουργείο Εργασίας, την αναιτιολόγητη αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών στο ΕΤΑΑ, ενώ ο ασφαλιστικός φορέας των μηχανικών δεν παρουσιάζει ελλείμματα, σύμφωνα και με την επισυναπτόμενη αναλογιστική μελέτη.

**Επισυνάπτεται το υπόμνημα
Παρακαλούμε για την απάντηση σας και τις ενέργειες σας και να μας ενημερώσετε σχετικά**

Αθήνα 04.01.2012

Ο καταθέτων Βουλευτής

ΠΑΣ	1639
12 JAN. 2012	

Δημήτρης Παπαδημούλης

ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΣ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Νίκης 4
102 48 ΑΘΗΝΑ
Τηλ.: 210.33.13.581-3
Fax: 210.32.22.504

Αθήνα, 29 Δεκεμβρίου 2011
Αρ. Πρωτ.: 28563

Προς: (όπως πίνακας αποδεκτών)
Μέγαρο βουλής, 100 21 Αθήνα

Θέμα: Αναιτιολόγητες αυξήσεις των ασφαλιστικών εισφορών στο ΕΤΑΑ

Αξιότιμοι Κύριοι και Κυρίες Βουλευτές,
Αγαπητοί Συνάδελφοι και Συναδέλφισσες,

Έπειτα από πρωτοβουλίες και ενώ πραγματοποιούταν συγκέντρωση διαμαρτυρίας των Διπλωματούχων Μηχανικών έξω από το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης και πορεία στην Τράπεζα της Ελλάδος στις 14 Δεκεμβρίου 2011, πραγματοποιήθηκε συνάντηση του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, κ. Γ. Κουτρουμάνη, με το Προεδρείο της Διοικούσας Επιτροπής του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας και Εκπροσώπους των συνδικαλιστικών Φορέων των Διπλωματούχων Μηχανικών.

Δυστυχώς, κατά τη συνάντηση επιβεβαιώθηκαν οι ανησυχίες μας τόσο για τις αναιτιολόγητες αυξήσεις των ασφαλιστικών μας εισφορών μας, κυρίως όσων είναι ασφαλισμένοι μετά την 1.1.1993 όσο και για την αβέβαιη τύχη των αποθεματικών του Ταμείου μας, την ίδια στιγμή που έχει ψηφισθεί η κατάργηση της κρατικής εγγύησης του Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων (ΕΤΑΑ) από το 2015. Οι αυξήσεις των εισφορών, υλοποιούνται μέσω της υποχρεωτικής ανά τριετία αναβάθμισης της ασφαλιστικής κατηγορίας.

Η δυσμενέστερη κατηγορία που δεν μπορεί να ανταποκριθεί στην κάλυψη των σημερινών ασφαλιστικών υποχρεώσεων είναι οι ασφαλισμένοι μετά την 1.1.1993, για τους οποίους προβλέπονται αυξήσεις 25% περίπου, αναδρομικά από 1.1.2011 και σε βάθος χρόνου αυξήσεις 95%.

Στο αίτημά μας για αιτιολόγηση αυτών των αυξήσεων, δεν πήραμε καμία απάντηση. Στην εκδοχή αύξησης των αναλογικών εισφορών αντί των παγίων εισφορών από 2% σε 2,5%, ώστε να εισφέρουν οι Μηχανικοί που έχουν εργασιακό αντικείμενο, επίσης δεν πήραμε απάντηση.

Διευκρινίζουμε ότι οι αναλογιστικές μελέτες αποδεικνύουν ότι ο ασφαλιστικός μας Φορέας δεν παρουσιάζει κανένα έλλειμμα (επισυνάπτουμε ανάλογιστική μελέτη). Στον αντίποδα, η υποχρεωτική κατάταξη ανά τριετία σε ανώτερη ασφαλιστική κατηγορία αναλογιστικά δείχνει ότι ο ασφαλιστικός Φορέας ζημιώνει, μιας και οι παροχές γίνονται κατά πολύ μεγαλύτερες και δεν αναπληρώνονται από τις δυσβάστακτες αυξημένες εισφορές.

Θεωρώντας ότι η εναισθησία σας είναι δεδομένη στα θέματα του ασφαλιστικού μας Φορέα, σε συνάρτηση με την τραγική κατάσταση των Διπλωματούχων Μηχανικών, παρακαλούμε για την ανάληψη πρωτοβουλίας, ενημέρωσής σας από το αρμόδιο Υπουργείο, ώστε να σταματήσει η επιβολή των άδικων και αναιτιολόγητων αυξήσεων σε άνεργους, ημιαπασχολούμενους και ετεροαπασχολούμενους Διπλωματούχους Μηχανικούς.

Συναδελφικά και με εκτίμηση

Ο Πρόεδρος

Χρήστος Σπίρτζης

Συνημμένα: 1

**ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΟ
ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ
ΤΣΜΕΔΕ**

2^η Τεχνική Αναφορά

*Αλέξανδρος Α. Ζυμπίδης
Αναλογιστής
τ. Πρόεδρος Εθνικής Αναλογιστικής Αρχής
Επίκουρος Καθηγητής
Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών*

*Κωνσταντίνος Γ. Μακέδος
Πολιτικός Μηχανικός
Μέλος Διοικούσας Επιτροπής ΤΕΕ
Υπεύθυνος Τομέα Υπουργείου Εργασίας
και Κοινωνικής Ασφάλισης*

Αθήνα, Δεκέμβριος 2011

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	<u>σελίδα</u>
1. Εισαγωγή-Σκοπός της μελέτης	3
2. Βασικά χαρακτηριστικά & δείκτες βιωσιμότητας του ΤΣΜΕΔΕ	4
3. Πρόσφατες νομοθετικές ρυθμίσεις για αύξηση εισφορών.....	5
4. Ισοζύγια - Χρηματοροές	6
5. Συμπεράσματα	8

1. Εισαγωγή – Σκοπός της μελέτης

Η παρούσα μελέτη εκπονήθηκε από τους υπογράφοντες με βάση τα στοιχεία που προέκυψαν από το Αναλογιστικό Παρατηρητήριο I καθώς και τα δεδομένα για την επικείμενη νομοθετημένη αύξηση των ασφαλιστικών εισφορών.

Ο Εντολέας της μελέτης είναι η διοίκηση του ΤΕΕ.

Η μελέτη αφορά στον υπολογισμό διαφόρων αναλογιστικών και άλλων τεχνικών μεγεθών που σχετίζονται με το ΤΣΜΕΔΕ και την πρόσφατη νομοθετική παρέμβαση για την αύξηση των εισφορών των μελών του.

Η βασική ημερομηνία που χρησιμοποιήθηκε ως ημερομηνία αναλογιστικής αποτίμησης των διαφόρων μεγεθών είναι η **31.12.2010**. Κατά την αναλογιστική αποτίμηση ελήφθησαν υπόψη κάποιες παραδοχές προκειμένου να καλυφθούν ορισμένα κενά που υπήρχαν από την έλλειψη στοιχείων σε σχέση με τις οικονομικές και δημογραφικές παραμέτρους που σχετίζονται με την ομάδα των ασφαλισμένων ατόμων.

Η μελέτη παραδίδεται στη διοίκηση του ΤΕΕ με στόχο την τεχνική υποστήριξη της διαδικασίας του «ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟΥ - ΑΠ». Το ΑΠ αποτελεί μια συνεχή και συστηματική μελέτη του συστήματος ασφάλισης των μελών του ΤΕΕ.

2. Βασικά χαρακτηριστικά και δείκτες βιωσιμότητας του ΤΣΜΕΔΕ

Σύμφωνα με την πρόσφατη αναλογιστική μελέτη που εκπονήθηκε (ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΡΙΟ 1 – Ιουν. 2011) για το ΤΣΜΕΔΕ με ημερομηνία αποτίμησης την 31.12.2010 έχουμε τα εξής βασικά ευρήματα:

A. Γενικά οικονομικά & δημογραφικά στοιχεία

Τα συνολικά έσοδα του ταμείου για το έτος 2010 ανήλθαν στο ποσό των 883 εκ. € εκ των οποίων τα 562 εκ. € αποτελούν ασφαλιστικές εισφορές. Τα συνολικά έξοδα του ταμείου για το έτος 2010 ανήλθαν στο ποσό των 672 εκ. € εκ των οποίων τα 450 εκ. € αποτελούν παροχές προς τους ασφαλισμένους. Το συσσωρευμένο κεφάλαιο την 31.12.2010 του ταμείου προσέγγισε τα 3,7 δις €. Το πλήθος των ασφαλισμένων ατόμων στον κλάδο της Κύριας Σύνταξης πλησίασε στο 110.000 ενώ το πλήθος των Συνταξιούχων άγγιξε το 18.000.

B. Ποιοτικοί δείκτες βιωσιμότητας – Σενάρια ευαισθησίας

Τα αναλογιστικά ισοζύγια για τους κλάδους της Επικουρικής Σύνταξης και του Εφάπαξ είναι σχεδόν ισορροπημένα ενώ το ισοζύγιο της Κύριας Σύνταξης παρουσιάζει ικανοποιητικό επίπεδο αποθεματοποίησης. Τα διάφορα σενάρια ευαισθησίας δεν προδίδουν κάποιο πιθανό πρόβλημα.

Γ. Χρηματοροές – Ταμειακά Διαθέσιμα

Λαμβάνοντας υπόψη τις χρηματοροές για τους τρεις κλάδους της ΚΥΡΙΑΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ (περιλαμβάνεται και η ΕΙΔΙΚΗ ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΗ), ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ και ΕΦΑΠΑΞ, το σημείο εμφάνισης ταμειακού ελλείμματος, για την κλειστή ομάδα των ασφαλισμένων ατόμων όπως είχε διαμορφωθεί την 31.12.2010, είναι το έτος 2035. Αναλυτικά έχουμε τον εξής πίνακα

ΚΛΕΙΣΤΗ ΟΜΑΔΑ	Έτος εμφάνισης προβλήματος ρευστότητας
ΚΥΡΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗ	2039
ΕΙΔΙΚΗ ΠΡΟΣΑΥΞΗΣΗ	2025
ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΗ	μετά το έτος 2060
ΕΦΑΠΑΞ	2051
ΣΥΝΟΛΙΚΑ	2035

3. Πρόσφατες νομοθετικές ρυθμίσεις για αύξηση εισφορών

Με βάση τις πρόσφατες αυξήσεις εισφορών του άρθρου 44 παρ. 14 και 15 του νόμου 3986 / 2011 (*Επείγοντα Μέτρα Εφαρμογής Μεσοπρόθεσμου Πλαισίου Δημοσιονομικής Στρατηγικής 2012–2015*), προκύπτουν τα παρακάτω ποσοστά αύξησης των ασφαλισμένων του ΤΣΜΕΔΕ, ανάλογα με το χρόνο ένταξής τους στους αντίστοιχους κλάδους:

Ποσοστά αυξήσεων « ΠΑΛΑΙΩΝ » (μέχρι 31.12.1992)			
Κύρια Σύνταξη	Ειδική Προσαύξηση	Επικουρική Σύνταξη	ΕΦΑΠΑΞ
10%	16,67%	10%	10%

Ποσοστά αυξήσεων « ΝΕΩΝ » (μετά την 1.1.1993)							
Ασφαλιστικές Κατηγορίες		2η	3η	4η	5η	6η	7η
% αύξησης		22,9%	45,8%	68,5%	90,3%	107,0%	123,2%
Ασφαλιστικές Κατηγορίες	8η	9η	10η	11η	12η	13η	14η
% αύξησης	139,4%	155,2%	171,7%	187,9%	204,0%	220,3%	236,4%

Επισήμανση: Στο συγκεκριμένο νόμο (άρθρο 44 παρ. 14 και 15) οι ασφαλιστικές κατηγορίες είναι 14 και θεωρητικά – μή του νόμου διαφορετικά οριζόμενου – υποχρεωτικές και οι 14. Αξίζει να σημειώσουμε ότι στον ΟΑΕΕ ήταν (πριν την ψήφιση του συγκεκριμένου νόμου) και είναι υποχρεωτικές (προς εξέλιξη) μόνο οι 10 ασφαλιστικές κατηγορίες. Αντίθετα για τους αγρότες ο συγκεκριμένος νόμος όρισε ως υποχρεωτικές μόνο τις 5 από τις 14.

Στην παρούσα μελέτη και δεδομένης της ασάφειας του νόμου, σε συνδυασμό με το παρόλογο - ουσιαστικά ανεφάρμοστο ως αφορά το μέγεθος των αυξήσεων των εισφορών - παροχών του νόμου, υιοθετήσαμε την πρακτική των 5 υποχρεωτικών ασφαλιστικών κατηγοριών.

Αντίστοιχα το ετήσιο σύνολο των εισφορών για το έτος 2012 θα προσαυξηθεί (κατά προσέγγιση) συνολικά κατά 66,5 εκ. ευρώ και σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα (ποσά σε εκατομμύρια ευρώ)

ΕΤΗΣΙΑ (2012) ΠΟΣΑ ΑΥΞΗΣΕΩΝ				
	ΚΣ	ΕΙΔ ΠΡΟΣ	ΕΠΙΚ	ΕΦΑΠΑΞ
ΠΑΛΑΙΟΙ	12,5 εκ. €	5,5 εκ. €	3,0 εκ. €	2,0 εκ. €
ΝΕΟΙ	26,0 εκ. €	4,5 εκ. €	7,5 εκ. €	5,5 εκ. €
ΣΥΝΟΛΟ	38,5 εκ. €	10,0 εκ. €	10,5 εκ. €	7,5 εκ. €

4. Ισοζύγια - Χρηματοροές

Η πρόσκαιρη βελτίωση των ταμειακών διαθεσίμων του επομένου έτους 2012 (που παρατηρήσαμε στην προηγούμενη παράγραφο) ΔΕΝ δύναται να μετακινήσει σημαντικά το σημείο εμφάνισης ταμειακού ελλείμματος γιατί προκαλεί σοβαρά προβλήματα βιωσιμότητας στο μέλλον.

Αξίζει να επισημάνουμε ότι στην ακραία περίπτωση όπου οι παροχές θα «πάγωναν» και θα υπολογιζόταν σε βάση την 1^η ασφαλιστική κατηγορία το σημείο εμφάνισης ταμειακού ελλείμματος θα μετακινείτο μόλις μία πενταετία προς το μέλλον και σίγουρα όχι πέρα από το έτος 2041. Εάν τώρα συνυπολογίσουμε τις αυξήσεις των παροχών που θα προκύψουν όταν θα συνταξιοδοτηθούν οι NEOΙ ασφαλισμένοι (μετά την 1.1.1993) η πενταετία συρρικνώνεται σε διετία ή το πολύ τριετία. Δηλαδή το σημείο εμφάνισης ταμειακού ελλείμματος δεν μετακινείται πέραν του έτους 2038.

Συγκεκριμένα, και προς επιβεβαίωση των παραπάνω, καταγράφουμε ένα παράδειγμα με το αναλογιστικό ισοζύγιο για την ΚΥΡΙΑ ΣΥΝΤΑΞΗ ενός ασφαλισμένου ατόμου (ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΑΣ), που θα εισέλθει στο ΤΣΜΕΔΕ την 01.01.2012, όπου αποτυπώνεται ξεκάθαρα το σοβαρότατο πρόβλημα βιωσιμότητας που θα προκληθεί στο μέλλον με την παραπάνω μικρή βελτίωση της χρηματοροής του ΤΑΜΕΙΟΥ εξαιτίας του μη ισορροπημένου αναλογιστικού ισοζυγίου.

	Αναλογιστικό Ισοζύγιο Εισφορών & Παροχών		
	Παρούσα αξία Εισφορών	Παρούσα Αξία Παροχών	% επικάλυψης Παροχών από Εισφορές
ΠΑΛΑΙΟ Σύστημα Εισφορών	20.623 €	20.575 €	+ 0,23%
NEO (από 1.1.2012) Σύστημα Εισφορών	32.717 €	39.159 €	- 16,45%

Τέλος καταγράφουμε ακόμη δύο τελικές παρατηρήσεις για τις χρηματοροές του ΤΑΜΕΙΟΥ.

A. Εάν απομειωθεί η περιουσία του ΤΑΜΕΙΟΥ κατά 50% τότε το σημείο εμφάνισης ταμειακού ελλείμματος μετακινείται κατά πέντε έτη νωρίτερα.

B. Εάν η περιουσία του ΤΑΜΕΙΟΥ δεν μειωθεί αλλά «χάσει την επενδυτική δυναμική της» και υποθέσουμε μηδενικές επενδυτικές αποδόσεις στο μέλλον, τότε το σημείο εμφάνισης ταμειακού ελλείμματος μετακινείται πάλι κατά πέντε έτη νωρίτερα.

5. Συμπεράσματα

Η αύξηση των εισφορών προκαλεί πρόσκαιρη αύξηση εσόδων στο ΤΑΜΕΙΟ η οποία (αύξηση εσόδων) βέβαια ΔΕΝ είναι απαραίτητη αφού το ΤΑΜΕΙΟ δεν έχει πρόβλημα χρηματοροών για τουλάχιστον μια 25-ετία από σήμερα ακόμη και με το σενάριο της κλειστής ομάδας ασφαλισμένων ατόμων.

Επιπλέον, η επικείμενη νομοθετημένη αύξηση θα δημιουργήσει σοβαρό πρόβλημα βιωσιμότητας σε μακροπρόθεσμη βάση στο ΤΑΜΕΙΟ αφού παράγει αρνητικά αναλογιστικά ισοζύγια για τους Νεοεισερχόμενους ασφαλισμένους αλλά και για τους ΝΕΟΥΣ ασφαλισμένους (που ασφαλίστηκαν μετά την 1.1.1993). Το πρόβλημα αυτό θα εμφανιστεί κατά την ωρίμανση της συνταξιοδοτικής διαδικασίας των ΝΕΩΝ ασφαλισμένων περίπου στο έτος 2040 αλλά και εντονότερα κατά την περίοδο συνταξιοδότησης των Νεοεισερχομένων ατόμων (ασφαλισμένοι μετά την 1.1.2012). Βέβαια, το τελευταίο σημείο μπορεί να εμφανιστεί τουλάχιστον σαράντα έτη από σήμερα αλλά δεν παύει να αποτελεί μακροπρόθεσμη απειλή για το σύστημα.

Συμπερασματικά λοιπόν η σχεδιασμένη νομοθετημένη αύξηση προκαλεί πολύ σοβαρότερα και μακροχρόνια προβλήματα σε σχέση με τα ελάχιστα πρόσκαιρα και μη αναγκαία οφέλη.